

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Coma.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

A usitatissimo vocabulo appellarunt. Horatius de Jove: *Variisq; mundum temperat horis.* Et quoniam *Lib. 1. Car. 64. 12.* in horas incidimus, erat apud Megarense Jovis simulachrum, supra cujus caput & Parca & Hora statuta erant, ea de causa, inquit Paulanias, quod fata in Jovis omnino potestate consistant: Horas vero, quippe quae nos Anni tempora dicimus, arbitrio suo disponat. Caeterum quod ad Parcas attinet, Aeschylus Jovem quoque ipsum fato subiectum esse dicit, ita super eo locutus, *ἔκταν ἂν ἐξέφυγε τὴν περὶ αὐτῶν λόγῳ.* Atque hinc forte Parca illi supra caput insident.

JANI FILIAE IV. CAP. XXXI.

Critolaus tertio τῶν Φαινομένων, Jani simulachrum ideo quadrifrontem figurari dicit, quod filiae ejus quatuor laqueo gulam fregerint. Jani patris desiderio, quem agricolae lapidibus obruissent: ubi de Jano illo loqui videtur, qui Saturni filius perhibetur, qui vino finitimis agricolis communicato, cum ii suavitate illecti plus aequo hausissent, in somnumque prolapsi diu jacuissent, experrecti demum, venenumque sibi propinatum arbitrati, consurrexerunt in Janum, eumque lapidibus oppreserunt. Haec eadem a Plutarcho referuntur.

QUINCUCEPS MANASSES. CAP. XXXII.

Quinis vero frontibus neminem praeter Manassem formatum legi, qui Rex Hebraeorum postquam Prophetam Esaiam sustulit, quincuplici facie statuam sibi posuit, ut longe plura se perspicere indicaret, quam Prophetam, qui *Videntes* appellabatur.

SEPTICEPS. CAP. XXXIII.

Mathematici, si Petri Aponensis inventa sumus admittunt, quae unde desumpta sint, quamque antiquum sit argumentum illud, alibi declaravimus, hieroglyphicum septem capitibus insigne, quintodecimo Geminorum gradu statuere: inde significantes, sub eo graduum numero in lucem editum Multiscium fore: quippe nullum doctrinae genus, artem nullam, nullam denique linguam esse celebrem, quam is non sit optime consecutus, eundem tam publicis quam privatis rebus agendis artificissimum, & inter mortales admirabilem omnino fore pollicentes.

MULTISCIUS.

Præsertim
forsan in
septem ar-
tibus libe-
ralibus.

DE COMA. CAP. XXXIV.

Capilli vero cum ad caput pertineant, hieroglyphicis ejus postulant adscribi, qui nimirum in *Matth. 10. Capillorum in Sacris hieroglyphicum.* Divinis literis cogitationes, quibus ornatur anima, mensque contegitur, significare feruntur a veneranda antiquitatis Theologis: anima enim ipsa cogitationes generat, perinde ac caput sibi capillos profert, quibus ornatur & obtegatur. Hinc illud, *Capillos capitis nostri numerosos esse:* cogitatus quippe nostros omnes Deo patefcere. Tondere autem, superfluas & inutiles cogitationes summovere significat: quæ nisi tondeantur, vel obcæcant, vel aliquod aliud afferunt impedimentum. Eucherius pilos veterum cogitationum indices esse dicit, ideoque imperatum a Moyse, ut Levitæ abradant omnes corporis sui pilos. In Nazaraeis autem non tondere, neque quidem pati, ut eorum caput a novacula tangatur, indicium est, eos cogitatus suos, atque omnem vitam rationem, ita Deo dedicasse, ut nihil in eis superfluum appareat. Nam & qui sacerdotibus mandaverunt, ut barbam nutrent, quod in Nazaraeorum quandam similitudinem olim Concilia pleraque statuerunt: fieri hoc intellexerunt, ut hi dum barbam capillosve vel viderent vel attrectarent suos, sui idem officii recorderentur, cogitatus quippe suos in Deum dirigendos, totum esse sanctum debere sacerdotem, bono semper uti consilio, & in se nihil admittere, quod vel mutare vel summovere sit opus. Quis est hic, dicit aliquis, ut laudem Deo demus? Esto vel nullus, vel quam rarissimus, admonitio tamen

Ccc

hæc

hæc sub oculos assidue obseruata proficere aliquid potest, veluti reliqua quoque sacerdotis ornamenta gestaminaque aliquid præ se ferunt singula, quæ per hieroglyphicum quæque suum, hominem integritatis admoneant. At decies in die vel iustum cadere clamitabunt, ideoque tonendum identidem, ut auellendarum cogitationum pravarum memores identidem sumus: seducere enim seipsum hominem, qui se sine peccato esse professus fuerit. Atqui sanctius est longeque laudabilius, in eo mentem cogitationemque omnem collocare, ne potius peccemus, quam quotidie peccare, ut emendationis admoneamur. Sedenim quantum ad comam attinet, modum his moribus Gregorius sapientissime præscripsit, qui quarta & vigesima libri primi epistola, capillos ipse quoque in capite ait exteriores cogitationes indicare, & præsentis vitæ curas exprimere: quæ quidem ex negligenti atque torpescente sensu coortæ, quia minus opportune prodeunt, nobis quasi non sentientibus pullulant. Igitur aliis qui præficitur sacerdos, neque prorsus debet sollicitudines exteriores à se projicere, nec illis multum inhærere. Coma itaque nequaquam deglabretur, sed ne immoderatus excrescat, diligenter attondeatur. Quod vero de non abradenda in rotundum facie capillorum, lege prohibitum est, vel, ut Septuaginta reddere *σασσω*, facere more barbarico, quod nonnulli densioris capilli radio faciunt, ob Paganorum instituta nonnulla vetitum putant, apud quos voveri comas, & puerorum capita dæmonibus offerre mos fuit.

SERVITUS. CAP. XXXV.

Serui Agrippæ Posthumii factum.

Cæterum rasitatio capitis apud Græcos pariter & Latinos diu seruitutis indicium fuit. Ideoque Agrippæ Posthumi servus nomine Clemens magna aucturus, ut pro Agrippa iam necato, cui non nihil omnino similis erat sese ferret, & res novas in Republ. concitaret, furatus domini cineres, Coram Hetruriæ promontorium vetus ignotis sese abdidit locis, donec (inquit Tacitus) crinem barbamque promitteret: nam servi caput rasitabant. Apud Aristoph. Avibus, Pistotherus admiratur Poëtam, qui se Musarum servum dixerat, comatum esse. Et apud Latinum Comicum tamquam mirum de se futurum dicit Amphitryone servus Sofia,

Ut hodie abraso capite calvus accipiam pileum.

LIBERTAS. CAP. XXXVI.

Artem. l. 1. cap. 22. Lacedæmoniorum mos in bello.

Onirocritæ frontem capillis glabram imaginari, indicium esse autumant liberationis à molestiis & impedimentis. Quin & calvitium ipsum, accersitis in iudicium, aut supplicium timentibus, effugium ostendit. Idcirco vero Lacedæmonii frontes abradi, capillum à tergo dimitti iusserunt, ut longe tutiores in bello essent, adimereturque hosti facultas in pugna capillum apprehendendi. Nam & barbam etiam ea de causa, præter Græcorum aliorum morem, rasitare consueverunt. Quod si fugam meditentur, instabat à tergo vinculum atque anfa, quo capi possent, atque ita præcapturæ metæ destinatorio animo consiliebant, adversique dimicabant. Pollux Euboicos opisthocomas vocatos ait, & Hectorem Timæus ea per terga fusa coma insignem describit, id quod Abantes primos omnium excogitasse Homerus tradit. Idem Homerus *ρογκομῶντας* Græcos ea de causa vocat, ut antiqui ejus interpretes tradunt, quod moris esset apud Græcos comas nutrire, in signum fortitudinis: Theæaque primum ajunt anteriorem capitis comam Apollini Deliaque dedisse.

MOLLES. CAP. XXXVII.

Æneid. l. 1.

Alioqui coma tam apud Græcos, quam apud Latinos, mollitiei semper signum fuit: comatum enim puerum Græci propro causa dicunt. Et Cicero passim, capillum nunc compositum & delibutum, nunc comptum & madentem, nunc calamistratam in unguentato Consule comam insectat. Vituperat & Maro madentem crinem Mæonia suffultum mitra.